

Rok 1952

Kolektivizace

Úvodem je nutno uvést, že rok 1952 zůstane zapsán dlouho a dlouho v myslích občanů, protože se stal historickým mezníkem ve vývoji obce Popovic. V tomto roce utkaly se v těžkém boji síly starých tradic se silami pokroku. Třídní boj byl vystupňován na nejvyšší míru, zásluhou práce tzv. agit-kolony, jejímž členem byl místní příslušník ČSM - svazák Vlastimil Štípský. Práce agit-kolony započala již v zimních měsících přesvědčováním zemědělců o významu a nutnosti provedení HTÚP (hospodářsko-technická úprava pozemků).

z HTÚP v roce 1952

Tato kampaň, přestože nebyla rozvinuta na široké základně, splnila svůj účel. Kovo a stavo-zemědělci, kteří do této doby sami tvořili členskou základnu JZD, snažili se družstvo pozvednout a započali se stavbou drůbežárny. Tato stavba byla postavena většinou brigádami dělníků a mládeže ČSM, která zde odpracovala přes 500 hodin. Podobně tak tomu bylo i při žních, kdy přesvědčovací kampaň utichla. Po žních se však práce agit-kolony začala znovu rozvíjet a zdálo se mnohým funkcionářům, že práce v přesvědčování je tak vystupňována, že není již ani možné, aby ještě všichni

zemědělci trvali na svém starém hospodaření.

Stavba drůbežárny

Strana KSČ vědoma si své síly byla iniciátorkou velkého přelomu v tom, že 5. září bylo provedeno rozorávání mezí. Měl to být první krok k odstranění nesvárů mezi občany. Účast při rozorávání mezí nesplnila očekávání, protože zemědělci se tohoto slavnostního aktu vůbec nezúčastnili a tím dali najevo svůj nesouhlas. Krátce nato započala opět přesvědčovací kampaň, jejímž úkolem bylo provést združstevnění celé vesnice. Značné úspěchy v tomto směru měl okres Kroměříž a tak i okres Uh. Hradiště nechtěl zůstat poslední. Ve svém závazku získati co nejdříve 20 družstevních vesnic, nastala honba za kvantitou bez ohledu na místní poměry a podmínky, jsou-li vhodné ihned nebo až později. Jak již bylo uvedeno, místní obec byla rovněž na základě místních hlášení pojata do plánu nových družstevních obcí. Mezi obcemi nastala soutěž. Stávající situace dávala naději, že místní obec bude první vlasteneckou obcí našeho okresu. Agit-kolona, která v této době pracovala, provedla všeobecnou přípravu ve formě rozboru otázek, které naše zemědělce zajímaly a těchto pak bylo použito v rozhlasových relacích a při návštěvách zemědělců agitačními dvojicemi.

Tímto způsobem byli zemědělci připravováni k tomuto dalšímu revolučnímu kroku. Po těchto přípravách byla svolána veřejná schůze zemědělců, na které se měla uskutečnit otázka vlastenecké obce v Popovicích. Dostavil se však jen malý počet zemědělců, čímž byl plánovaný "převrat" oddálen o další týdny. Na této schůzi byli do JZD získáni jen 2 občané: Antonín Blaha, Antonín Malina č.187. Po tomto neúspěchu zůstala vesnice několik dnů v klidu a pozornost byla soustředěna na obec Mařatice, které třetího dne se staly první vlasteneckou obcí našeho okresu.

Začátkem října začala pracovat nová kolona, ve které pracovali s. Jančář z OV KSČ a Dáňa z ONV s několika soudruhy z ČSM. Tato kolona rozpoutala ostrou agitační kampaň. Prováděla se ve formě bleskovek, rozhlasových relací a plakátů.

V této době od 5. října do 21. října podalo přihlášku do JZD asi 28 zemědělců. Nejprudší kampaň trvala týden před 15. říjnem. Přes veškeré úsilí nemohlo se najít působivého prostředku. Po delším rozhodování byl použit jeden velmi ostrý propagační způsob a tím byla kolekce plakátů na bývalého pana starostu a jeho rodinu, který v této době odpykával si trest jednoho roku spolu se svým bratrem Štěpánem Potomákem. Po tomto vyvrcholení byla od 16. října do 19. října změněna taktika v tichou agitaci. Byly uváděny v relacích a na plakátek výsledky združstevňování vesnic. Byly propagovány ty nejlepší výsledky družstev. Zatím vlasteneckých obcí na okrese přibývalo, sousední obec Podolí byla již sedmou vlasteneckou obcí a ve zdejší obci to stále nešlo zdárně ukončit.

Změna taktiky v tichou propagaci natolik přispěla naším zemědělcům, že se "zotavovali" jakoby po těžkém nervovém otřesu. Zdálo se, že nyní je vhodná doba a byla proto svolána na neděli 19. října opět schůze zemědělců do kulturního domu. Po dlouhé diskuzi uvolili se zemědělci podepsat přihlášky do JZD pod podmínkou, že jich bude hodně pohromadě. Členové kolony na tento požadavek přistoupili a byla svolána nová schůze na 20 hodin večer. Zemědělci se scházeli po čtyřech, pěti ve skupinách, ukázali se a pak odešli, že tam nikdo není. Přišli druzí a tak se to opakovalo do 22. hodiny. Referenti z Uh. Hradiště vystihli situaci a rozčarování dalším neúspěchem opět odjeli. Výsledek se dostavil až z 21. na 22. října. O půl třetí hodině ráno vstoupilo 22 zemědělců do JZD, ráno a během dalších dní přistupovali noví a noví. Rozhodujícím okamžikem byla únava přítomných a prohlášení soudruha referenta Šuránského, že další vývoj družstva bude záležet na nich samotných, tedy i sklizeň v příštím roce. Tak po protržení hráze nastalo přímo manifestační přihlašování za členy JZD, takže 27. října vstoupilo asi 35 posledních výkonných do družstva. Tím se stala obec 13 vlasteneckou obcí na okrese.

Otázkou zůstává zda-li zemědělci šli do JZD z přesvědčení o výhodách společného hospodaření na velkých lánech, zda-li vstoupili z vlastní vůle a s dobrými úmysly, jsouc o správnosti družstevní myšlenky skutečně přesvědčení. Odpověď nám dá vývoj v další budoucnosti. Po této úspěšné akci nastal klid. Nebylo nikoho kdo by tohoto úspěchu využil a usiloval o přechod na třetí typ družstevního hospodaření. Proto v měsíci prosinci rozpoutala se nová kampaň, která měla tento přechod urychlit. Velkou pomocí byly právě vydané vzorové stanovy družstev. Tyto byly rozebírány v rozhlasových relacích a na členské schůzi JZD dne 21. prosince byly tyto stanovy schváleny. Tím byl ukončen na místní události bohatý a pohnutý rok 1952.

JZD

Podle usnesení strany a vlády bylo úkolem v zemědělské politice získat co největší počet výkonných zemědělců do družstev a vytvořit tak podmínky pro vznik většinových družstev. Také místní JZD za účinné podpory KSČ a ONV zapojilo se do přesvědčování a získávací kampaně, jak již bylo uvedeno.

Složení výboru JZD:

- František Žák – předseda
- Ludvík Vlachynský – místopředseda
- Jan Šimek – hospodář
- Růžena Juřicová – pokladní
- Ludmila Tichoňová – účetní
- František Vlčnovský – člen
- Barbora Štěrbová – člen
- Anna Kusáková – člen
- Vlasta Junáščíková – člen
- Rosalie Štípská – člen
- Antonín Vala – člen

Žně v JZD

X	naplánováno v q	odevzdáno v q	na skladě v q	pozadek v q
pšenice	46,5	19	27	6,5
žito	146	58	86	22
ječmen	33,7	21	17	14,5
oves	16,5	4	12,5	X

Žně v JZD

Stav půdy

X	obec	JZD
zemědělská	524 ha	23 ha
orná	448 ha	18 ha
lesní	123 ha	1,6 ha

Stav půdy

Stav dobytka

X	obec	JZD (členové)
skot	439	34
krávy	238	22
koně	65	2
klisny	40	X
vepři	483	25
prasnice	60	X
drůbež	1342	251

X	obec	JZD (členové)
nosnice	1290	250

Stav dobytka

Zásobování

V důsledku plýtvání chlebem, moukou a veškerým bílým pečivem, byla nucena vláda již v předešlém roce 1951 opět zavést potravinové lístky na chléb, mouku a všechny moučné výrobky, protože se nedbalo nařízení pro šetření chlebem a moučnými výrobky. Tak bylo opět nutno zamezit volný prodej potravin, který začal počátkem roku 1949. Toto vázané hospodářství životními potřebami zůstává i v roce 1952. Majitelé půdy nad 50 arů dostávají jen základní potravinové lístky na cukr a mýdlo. Kromě vázaného zboží byl však zaveden i volný prodej potravin a všeho ostatního zboží, ovšem za ceny značně zvýšené. Každý si může dokupovat na volném trhu dle možnosti.

Politické události:

Ve dnech 5.–13. října konal se v Moskvě XIX. sjezd VKSB (strana sovětských bolševiků) a zabýval se růstem sovětského státu a bylo rozhodnuto pozměnit stanovy strany a i název strany na KSSS.

V měsíci listopadu byl projednán u státního soudu v Praze soudní proces s Rudolfem Slánským, který byl zatčen již před rokem. Souzeno bylo celkem 11 osob, většinou členů sionistického hnutí, kteří za vedení Rudolfa Slánského prováděli v naší republice špionáž a snažili se naše hospodářství tajně rozvracet, podkopat a přivodit tak státní převrat. Většina členů byla odsouzena k trestu smrti, ostatní k doživotnímu žaláři a ztrátě majetku.

Dne 16. 12. se konala v Praze celostátní konference KSČ za přítomnosti delegátů ze všech krajů. Po vzoru KSSS byla projednána činnost strany za období od minulého sjezdu a byly schváleny nové stanovy.

Škola

Učitelství kolektiv zůstal beze změny. Vyučovali: Jan Dvořan, Marie Dvořanová, Zdenka Jančaříková. Náboženství římsko-katolické vyučoval farář P. Kašpar Dostál. Uklizečkou byla Marie Pražanová.

Dne 28. února navštívil školu okresní školní inspektor s. Josef Kraváček a byl přítomen ve všech třídách. Závěrečné porady se zúčastnil kulturní referent ONV s. Cyril Daněk, osvětový inspektor s. Zdeněk Macháček, za lidovou správu tajemník MNV s. Antonín Tichoň. Pozvaná s. Marie Vlčnovská se snažila obvinít ze sabotážních činů členy učitelského sboru, zejména ředitele, ale její záměr se však nezdařil.

Dne 27. dubna u příležitosti 5. výročí osvobození obce složili první pionýři slib. Byli to: Zdeněk Junašík, Miroslav Šácha, Miroslav Blaha, František Kaňovský, Marie Kusáková, Zdenka Šachová, Božena Žáková. Vedoucí PO byla studentka A. Burešová.

Mimoškolní činnost žáků se projevovala v kroužcích a přípravách kulturních pořadů. Ve školním spoření bylo od 96 žáků celkem 33.270 Kčs, průměr na žáka byl 340 Kčs.

SRPŠ

Výbor Sdružení rodičů a přátel školy byl tohoto složení:

- Antonín Slunečko – předseda
- Jan Dvořan – zástupce
- Karel Zbořil – pokladník
- M. Orálková – zástupce I. třídy
- F. Vlachynská – zástupce II. třídy
- M. Šachová – zástupce III. třídy
- M. Dvořanová – členka
- Zdenka Jančaříková – členka

Z výtěžku pořádaných akcí byly zakoupeny do tří tříd nové dvoulistové tabule a lavice do I. třídy. Za lavice bylo zapláceno 15.950 Kčs, za tabule otáčecí - dvoulistové Kčs 12.036.

Knihovna

Osvětová činnost byla slabší, rovněž tak i zájem o osvětové akce. Předsedou OB je s. Antonín Bureš, knihovnicí s. Jančaříková.

Počasí

Zima byla mírná, bez sněhu. Teprve v druhé polovině února nastává sněžení, vánice a po kratší dobu tuhé mrazy. Toto všechno způsobilo poruchy v dopravě i zásobování, které byly zvládnuty a překonány mimořádnými opatřeními. Jaro bylo deštivé a studené. Koncem března není zaseto, nastává nová zima. Jarní práce začaly 9. dubna. Ještě v květnu dostavily se překvapivě noční mrazy a poškodily tak vzešlou kukuřici , brambory a částečně i ovoce, zvláště vinnou révu. Léto bylo suché a horké. Žně proběhly příznivě, úroda obilí i okopanin byla dobrá. Úroda ovoce byla v celku špatná. Studené a deštivé počasí přišlo již začátkem října a potrvало s menšími změnami až do konce roku.

Různé

Z činnosti MNV se uvádí provedení hasičské nádrže u č. 183 v rámci akce 5M. Byl také objednáán a přivezen kámen na silnici. Žně zajistil MNV žňovými hlídkami z řad občanů. Bylo též rozhodnuto, že osoby, které nejsou v zaměstnaneckém poměru, odpracují 100 hodin ve špičkových pracích, neboť jinak by se jí odebraly potravinové lístky.

Dne 14. dubna byly z řad členů pléna MNV odvolány s. Kaňovská Marie (č.80) a Šilhavíková Marie(č. 54) a přijati a navrženi noví členové: Omelka Jiří (č.259) a Malina Antonín (č.193).

Za zprávu je možno také uvést zajištění rozpočtu ve výhledovém plánu.

Jsou to tyto částky:

- oprava školy – 90.000 Kčs
- oprava budovy MNV a zbrojnice – 25.000 Kč
- stavba kravína – 1 500.000 Kč
- motor. stříkačka – 120.000 Kč
- vybavení dvou tříd – 70.000 Kč

- malba a nátěr oken školy – 25.000 Kč
- výměna sloupů místního rozhlasu – 10.000 Kč

Na počátku měsíce června vyskytl se v domě č.111 u Františka Žáka první případ slintavky, který se hned rozšířil přes veškerá opatření. Také vyučování ve škole bylo přerušeno a škola uzavřena. Největší potíže byly v tom, že mnoho občanů nemělo pochopení respektovat ochranná opatření a žádají MNV, aby mohli se vzdáliti do jiných obcí. Tato nemoc byla nakonec lokalizována, měla však velký vliv na doživost krav a v důsledku toho byla dodávka mléka špatně plněna.

Pohyb obyvatel

V roce 1952 se narodilo 30 dětí a to 13 chlapců a 17 děvčat. Sezdáno bylo 12 párů a zemřelo 16 osob z toho 4 muži a 12 žen. Nejstarší byla Potomáková Anna, č.84 ve stáří 84 let. Z mladších zemřel František Hubíček, oblíbený stolařský mistr, svobodný, ve věku 32 roků.

Pro zvětšení klikni na fotografii

